

CIRCULAR 5/2004, SOBRE TRASLLAT D'INTERNES EN SITUACIONS D'URGÈNCIA

Amb data 27 de desembre de 1994, la Subdirecció General d'Afers Penitenciaris de la Direcció General de Serveis Penitenciaris i Rehabilitació va emetre la Instrucció 2/94 sobre trasllat d'interns, instrucció que obeïa a la necessitat d'harmonitzar les actuacions de les instàncies implicades en relació amb els trasllats d'interns, amb l'objectiu de "millorar el compliment dels principis de respecte a la dignitat i els drets dels interns i de seguretat de les conduccions, recollits en l'article 18 de la Llei orgànica general penitenciària".

Tot i que els principis inspiradors que envolten aquesta Instrucció encara romanen plenament vigents, el temps transcorregut ha aportat algunes circumstàncies prou significatives que fan necessària l'adequació de la normativa relativa als trasllats d'interns.

Els aldarull greus i altres incidents protagonitzats pels interns i que posen en risc la seguretat de les persones i dels establiments poden ser causa del trasllat urgent dels interns implicats. En aquests casos, cal vetllar per tal que els trasllats es portin a terme mantenint l'equilibri necessari entre la garantia de respecte a la dignitat i els drets dels interns i la seguretat de la conducció, amb les mesures de seguretat adients per protegir la integritat de béns i persones.

L'excepcionalitat dels trasllats en situacions d'urgència per motius d'aldarulls greus s'estableix a l'article 95.3 del Reglament penitenciari, on s'indica que en els supòsits de motí, agressió física amb armes o objectes perillosos, presa d'ostatges o intent violent d'evasió, el centre directiu pot acordar el trasllat dels penats a un establiment de règim tancat, encara que no s'hagi produït resolució classificatòria en primer grau, la qual, en tot cas, s'ha de fer dins dels catorze dies següents, trasllats dels quals s'ha de donar compte immediata al jutge de vigilància penitenciària.

Per aquests motius i per tal d'aconseguir millorar el compliment dels principis de respecte a la dignitat i els drets dels interns i de seguretat de les conduccions, recollits en l'article 18 de la Llei orgànica general penitenciària i l'article 36 del Reglament penitenciari, en el cas dels trasllats d'urgència, individuals o de grups d'interns, motivada per incidents col·lectius, s'estableixen les normes següents:

Primera

Un cop finalitzat l'incident origen del conflicte, en el cas que les circumstàncies ho aconsellin i valorada la situació global, el director del centre nomenarà entre els comandaments del centre, a l'efecte, un responsable que haurà de supervisar les gestions que s'hagin de dur a terme en relació amb els trasllats a efectuar. En el cas d'haver-se convocat el Comitè de Crisi, serà el seu director el que nomenarà el responsable.

Entre d'altres, les funcions d'aquest responsable són:

- comprovar que els moviments dels interns es duguin a terme de forma que es respectin en tot moment la seva dignitat i els seus drets, així com vetllar perquè s'adoptin les mesures corresponents per tal de garantir la seguretat de la conducció
- avisar el centre de destinació i verificar que l'equip directiu o comandament d'incidències estarà present en el moment de l'arribada dels trasllats
- vetllar per tal que es duguin a terme les revisions i els corresponents informes de control sanitari, tant a la sortida del centre d'origen com a l'arribada al centre de destinació
- verificar que les pertinences dels traslladats s'enviïn al centre de destinació tan aviat com sigui possible i sense pèrdues
- disposar de la resta de comandaments del centre per tal que col·laborin amb les tasques encomandes
- en qualsevol moment que detecti en les condicions del trasllat deficiències que no pugui corregir, el paraitzarà provisionalment i així ho notificarà al director del centre o del Comitè de Crisi, el qual adoptarà la resolució procedent

Segona

Per tal de salvaguardar la dignitat de les persones, no s'ha de traslladar un intern a un altre centre, sota cap circumstància, sense que es garanteixi que pugui gaudir d'una vestimenta adequada a l'època de l'any durant tota la conducció.

Si per raons de seguretat i urgència no és possible preparar les pertinences de l'intern per tal que l'acompanyin en la conducció, el centre penitenciar d'origen s'encarregarà de fer-li arribar les seves pertinences, el pecul i els valors dipositats el més aviat possible al centre penitenciar de destinació, i en tot cas dins de les setanta-dos hores següents a la conducció.

En aquest cas el centre penitenciar de destinació proporcionarà als interns les mudes de roba i altres articles d'higiene necessaris mentre no es rebin les seves pertinences.

Si ha estat possible preparar la conducció amb la suficient antelació s'haurà d'actuar, amb caràcter general, d'acord amb les previsions determinades a la Instrucció 2/94.

Tercera

En aquests trasllats s'ha de garantir la revisió mèdica documentada, tant en el moment de la sortida del centre d'origen com en el moment de l'arribada al centre de destinació.

Amb aquesta finalitat cal utilitzar el document de comunicat del control sanitari del trasllat (annex II de la Instrucció 2/1994), així com garantir que acompanyi l'expedient de l'intern en un lloc molt visible, per a l'adequat coneixement de l'estat de l'intern per part de la força conductora que es fa càrrec del trasllat.

Igualment, al centre de destinació s'emplenarà el document corresponent al control sanitari a l'arribada de l'intern, que apareix com a annex I a aquesta Circular.

Quarta

La competència per ordenar aquests trasllats correspon a la Direcció General de Recursos i Règim Penitenciari de la Secretaria de Serveis Penitenciaris, Rehabilitació i Justícia Juvenil, mitjançant el Servei de Centres i Règim.

Cinquena

La unitat corresponent del Servei de Centres i Règim elaborarà les peticions de trasllat adreçades a la força conductora competent, que serà, en principi, el cos de Mossos d'Esquadra, excepte ens aquells territoris que per la planificació del desplegament dels Mossos d'Esquadra els trasllats d'interns siguin competència del cos de la Guàrdia Civil.

La petició de trasllat s'emetrà individualment o per grups d'interns, i farà menció, almenys, del nom i NIS dels interns, el motiu del trasllat i el règim de vida aplicable. També determinarà, de la manera més concreta possible, el moment de realització del trasllat, així com la resta d'elements que afectin la seguretat del trasllat i que es considerin com a elements d'informació necessària tant pels centres penitenciaris com per a la força conductora.

A la petició s'adjuntarà el full bàsic d'excarceració.

També s'emetran ordres de lliurament individuals o de grups d'interns als centres penitenciaris d'origen i d'admissió als centres penitenciaris de destinació, amb les mateixes dades esmentades més amunt.

Sisena

Els interns han de ser preparats per ser conduïts, juntament amb l'expedient personal penitenciari i la resta de documentació, en el moment en què es rebí comunicació del centre directiu.

La documentació serà la mateixa que per una conducció ordinària tret que, per motiu de la urgència derivada de la gravetat dels fets, no es pugui acomplir. En aquest cas, el centre penitenciari d'origen trametrà per fax la situació processal penitenciària dels interns als centres penitenciaris de destinació i, posteriorment i al més aviat possible, farà arribar la resta de documentació.

Setena

Si la força conductora notifica al director del centre penitenciari d'origen el trasllat d'interns i aquest no disposa de notificació de la Direcció General de Recursos i Règim Penitenciari, consultarà telefònicament a la Secretaria de Serveis Penitenciaris, Rehabilitació i Justícia Juvenil per confirmar-ne el trasllat i, si és conforme, lliurarà l'intern.

Tantmateix, la Direcció General de Recursos i Règim Penitenciari remetrà immediatament al centre penitenciari l'ordre de lliurament per fax.

Vuitena

Quan per part del centre d'origen es disposi d'una ordre de trasllat d'algun intern i la força conductora corresponent no n'estigui assabentada, s'ha de requerir al cap de la força conductora l'acompliment del trasllat amb la presentació de l'ordre de lliurament i consulta telefònica als seus superiors jeràrquics. La Secretaria de Serveis Penitenciaris, Rehabilitació i Justícia Juvenil trametrà posteriorment la petició de trasllat a la força conductora.

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia
Secretaria de Serveis Penitenciaris,
Rehabilitació i Justícia Juvenil
**Direcció General de Recursos
i Règim Penitenciari**

Novena

Excepte en allò que contradigui la present Circular, el contingut de la instrucció 2/94, de 27 de febrer, de la Subdirecció General d'Afers Penitenciaris de la Direcció General de Serveis Penitenciaris i Rehabilitació, sobre trasllat d'interns, roman vigent.

La present Circular, que entrarà en vigor el dia 1 de gener de 2005, serà llegida a la primera reunió del Consell de Direcció / Junta de Règim que es porti a terme a partir de la seva recepció, recepció que ens heu de notificar.

Albert Batlle i Bastardas
Secretari de Serveis Penitenciaris,
Rehabilitació i Justícia Juvenil

Barcelona, 3 de desembre de 2004

ANNEX I

Cognoms i nom de l'/la intern/a

Informo que, amb motiu de conducció urgent, l'/la intern/a de referència ha estat visitat pels serveis sanitaris a la seva arribada a aquest centre.
El resultat de l'exploració ha estat el següent:

Observacions

Signatura del/de la metge/essa

Data